

The paper reveals the nature and structure of the legal culture of students of the institute of physical education and sport. Within the culture of the future specialist in physical education should occupy a special place legal culture. The low level of legal culture often causes conflict, falling discipline, reducing performance.

Keywords: physical education, legal culture, nature, culture and students.

УДК 378.147.091.313:004.77

О.Г. Стратій
м. Вінниця, Україна

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЇ СЕРВІСАМИ ВЕБ 2.0

Постановка проблеми. Нині особливо гостро постає питання професійної підготовки майбутніх учителів у системі вищої педагогічної освіти, яка б відповідала вимогам інформаційного суспільства. Професійна підготовка майбутніх учителів забезпечує формування педагогічних умінь, розвитку інтересу до професії, потребу в педагогічному вдосконаленні, творчому й дослідницькому підході до вирішення основних завдань, тобто формування професійної компетентності.

Проблема підвищення рівня професійної компетентності майбутнього учителя технології, здатного вільно, активно мислити, моделювати навчально-виховний процес, самостійно генерувати, втілювати нові ідеї і технології навчання є актуальною в сучасних соціально-економічних умовах. Професійно компетентний учитель технології здатний впливати на формування творчих здібностей учнів у навчальному процесі, підвищити якість підготовки кращих результатів у своїй професійній діяльності, а також сприяти реалізації власних професійних можливостей. Широке використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та мережевих технологій, зокрема соціальних сервісів Веб 2.0 відкривають нові можливості для самореалізації студентів у процесі формування професійної компетентності майбутніх учителів.

Аналіз попередніх досліджень. Питаннями формування професійної компетентності сервісами Веб 2.0 у своїх працях опікувалися знані науковці: О. Антонова, В. Безпалько, О. Дубасенюк, І. Зязюн, Н. Кузьміна, А. Маркова, Н. Ничкало, Р. Гуревич, І. Захарової, М. Кадемія та ін. Вони зазначають, що для розвитку професійної компетентності вчителя, підвищення рівня професійної підготовки, доцільно використовувати мережеві технології, зокрема сервіси Веб 2.0, які забезпечують підвищення якості професійної підготовки в умовах інформаційного суспільства.

Мета статті — розглянути шляхи формування професійної компетентності майбутніх учителів технології соціальними сервісами Веб 2.0.

Виклад основного матеріалу. Формуванню професійної компетентності майбутнього вчителя сприяють певні умови, що забезпечують індивідуальний розвиток, саморозвиток студентів як основу їх професійного становлення і створюють можливості для самореалізації у процесі формування професійної компетентності.

Огляд наукової літератури та інформаційних джерел, присвячених зазначеній проблемі, свідчить, що можна виділити декілька підходів до визначення поняття «професійна компетентність». Зарубіжні дослідники розглядають це поняття як «поглиблені знання», «стан адекватного виконання завдання», «здатність до актуального виконання діяльності», «ефективність дій» [4, с. 148].

Поняття «компетентність» — результат нового підходу до оцінки професійних якостей фахівця та продуктивного використання знань та вмінь для професійної діяльності».

Поняття «професійної компетентності» у вітчизняній педагогіці визначається як: «якість,

властивість або стан фахівця, відповідність потребі, вимогам певної професії, спеціальності, спеціалізації, стандартам кваліфікації, займаній службовій посаді» [1, с. 21].

На думку С. Гончаренка, компетентність визначається як сукупність знань і вмінь, необхідних для ефективної професійної діяльності: вміння аналізувати, передбачати наслідки діяльності, використовувати інформацію [2, с. 53].

Найсучаснішим засобом організації освітнього процесу, педагогічного спілкування, підвищення фахового рівня є сервіси Веб 2.0. Вони спрямовані на уміння працювати з інформаційно-пошуковими системами; уміння вибору необхідних джерел інформації за допомогою мережі Інтернет, спілкування та обміну педагогічною інформацією, розвитку онлайн-сервісів, спрощення процесу одержання інформації та роботи з нею.

Появу терміну Веб 2.0 прийнято пов'язувати зі статтею «Tim O'Reilly — What is Web 2.0», у якій автор пов'язав появу значної кількості сайтів, об'єднаних деякими загальними принципами із загальною тенденцією розвитку Інтернет-співтовариства, що отримали назву Веб 2.0, на противагу «старому» Веб 1.0 [5].

У процесі професійної підготовки майбутніх учителів навчальну взаємодію учасників навчального процесу забезпечують соціальні сервіси Веб 2.0: блоги, Вікі, загальні закладки, підкасти, що сприяють самостійному створенню та обговоренню навчальних матеріалів з метою формування професійної компетентності майбутніх педагогів.

Сам термін Веб 2.0 — це філософія розвитку інформаційного простору мережі Інтернет. Сервіси Веб 2.0 характеризуються взаємодією користувачів між собою завдяки відповідним інструментам, які забезпечують створення, обмін та редагування інформації. Ці інструменти отримали назву «соціальні сервіси», або «Веб-сервіси», або «сервіси Веб 2.0», які передбачають співпрацю декількох чи багатьох користувачів у процесі створення, аналізу навчальних матеріалів.

Розглянемо один з найбільш поширених сервісів Веб 2.0 блоги. Блог — це сайт, основний зміст якого постійно оновлюється новими записами, які можуть містити текстові, графічні, звукові та відеоматеріали, які відображаються у хронологічному порядку [1, с. 20].

Прозорість і доступність блогу дослідники розглядають як варіант особистого освітнього простору. Для блогу характерний зворотний порядок запису, відомості про останні (найсвіжіші) записи та оновлення навчальних матеріалів публікуються вгорі. Функціонування та ведення блогу забезпечує доступ до мережі Інтернет, бажання представляти власні дидактичні та методичні матеріали. Як правило, автором записів у блозі є одна людина, тобто блогер. Автори декількох блогів часто об'єднуються в соціальну мережу, відстежують записи та залишають відгуки і замітки на полях чужих щоденників. Для підтримки спілкування з студентами на сторінках блогу викладачі мають змогу розміщувати гіперпосилання на сервіси, що здійснюють таку підтримку (чат, голосова і відеозв'язок) або використовують можливості вбудованих додатків — гаджетів.

Використання сервісів Веб 2.0 у професійній підготовці майбутніх учителів розкривають можливості: використання відкритих, безкоштовних і вільних електронних ресурсів — навчальних комп'ютерних програм, електронних підручників, зображень і звукових файлів; самостійне створення мережевого контенту: текстів, малюнків, фотографій, аудіо- та відеофрагментів; створення та редагування власних текстів, фотографій, аудіо-записів, відеофрагментів тощо; участь у професійних наукових спільнотах, де розширюється поле спільної діяльності й співробітництва з іншими людьми [3, с. 246].

Кожен запис у блозі має тему, зміст (текстові, графічні, звукові, відео-дані), дату і час публікації. До кожного запису можуть додаватися коментарі інших людей, що забезпечують дискусію з приводу тієї чи іншої теми.

Для прикладу розглянемо блог «Оздоблення виробів різьбленням» (рис. 1), який складається з декількох тематичних розділів, що містять записи: «Матеріали до уроків», де висвітлено власні розробки до уроків з даного розділу; «Завдання для учнів» — пропонують завдання для самостійної роботи; «Зразки виконаних робіт» — представляють найкращі роботи

з алгоритмом їх виконання.

Створення та використання блога майбутніми учителями забезпечує можливість спілкування, інформування учасників блогу та організацію спільних проєктів, посилює самостійність студентів, стає стимулом їх професійно-педагогічного й особистісного самовизначення, творчості, а також підвищує відповідальність за результати підготовки до педагогічної діяльності, розвиває професійну компетентність у процесі професійної підготовки майбутніх учителів технологій.

Висновки. Використання сервісів Веб 2.0 сприяє ефективному здійсненню навчальної діяльності, створює умови для навчальної, дослідницької, наукової та самостійної роботи, що сприяє розвитку професійної компетентності майбутніх учителів технологій.

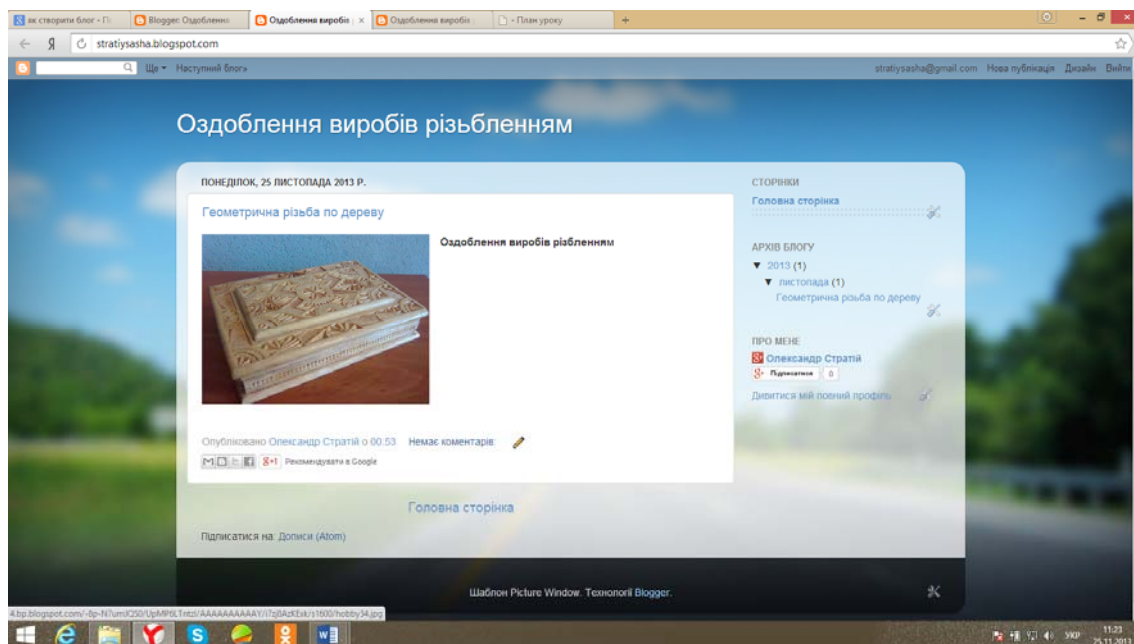

Рис. 1. Блог «Оздоблення виробів різьбленням»

Література:

1. Гандрабура О. На шляху до компетентності / О.Гандрабура // Директор школи. — 2008. — №46. — с. 21-22.
2. Овчарук О. В. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: Світовий досвід ; під заг. ред. О.В.Овчарук. — К. : КІС, 2004. — 112 с.
3. Коваль Т. І. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності : навч.-метод. пос. / Т. І. Коваль, С. О. Сисоєва, Л. П. Сущенко. — К. : Вид. центр КНЛУ, 2009. — 380 с.
4. Патаракин Е. Д. Социальные сервисы Веб 2.0 в помощь учителю : уч.-метод. пособие. — Изд. 2-е, испр. — М. : Интуит, 2007. — 67 с.
5. O'Reilly, T. What Is Web 2.0: Design Patterns and Business Models for the Next Generation of Software [Електронний ресурс] / O'Reilly Tim. — Режим доступу : <http://oreilly.com/pub/a/web2/archive/what-is-web-2.0.html?page=1>

У статті висвітлено шляхи формування професійної компетентності майбутніх учителів технологій за допомогою сервісів Веб 2.0, зокрема блогів. Блоги дозволяють учасникам навчального процесу розв'язувати спільні задачі, розміщувати та редагувати навчальний матеріал.

Ключові слова: професійна підготовка, професійна компетентність, сервіси Веб 2.0, блог, мережеві технології.

В статье рассматриваются пути формирования профессиональной компетентности будущих учителей технологии с помощью сервисов Веб 2.0, в частности блогов. Блоги позволяют участникам образовательного процесса решать общие задачи, размещать и редактировать учебный материал.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, профессиональная компетентность, сервисы Веб 2.0, блог, сетевые технологии.

The article deals with ways of creating professional competence of teachers using technology Web 2.0 services, including blogs. Blogs allow training participants to solve common problems, post and edit educational material.

Keywords: training, professional competence, Web Services 2.0, blog network technologies.

УДК 37.02;355.23;351.746.1

О.В. Торічний
м. Хмельницький, Україна

ПОТРЕБА ВИВАЖЕНОГО ПІДХОДУ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ КУРСАНТІВ-ПРИКОРДОННИКІВ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ВІЙСЬКОВО- СПЕЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Постановка проблеми у загальному вигляді. У контексті розвитку вищої військової освіти провідним завданням є забезпечення не тільки високого професійного рівня майбутніх офіцерів, але й зростання їхнього інтелектуального потенціалу, формування здібностей до аналізу інформації, уміння своєчасно вносити необхідні корективи в професійну діяльність та приймати адекватні рішення в надзвичайних ситуаціях. З огляду на ці факти передбачається необхідність розвивати індивідуальність майбутнього офіцера, що безпосередньо поєднуються з ідеями формування його самостійності. Ми погоджуємося з О. Єрмаковим та Н. Ничкало у тому, що нині постало питання про необхідність посилення у системі вищої освіти орієнтації на самостійність, це забезпечить перехід до всебічного розвитку особистості майбутнього фахівця. Питання самостійності у підготовці фахівців є надзвичайно актуальне у період вступу України у Європейський освітній простір, адже безпосередньо впливає на якість майбутньої професійної діяльності за обраною спеціальністю. Досвід рефлексії, зверненої на власну діяльність, свої особистісні вияви та позиції дають курсанту можливість самовдосконалюватися безпосередньо через самостійну роботу, яка спрямовується на саморозвиток та самореалізацію майбутнього офіцера у професійній діяльності.

Самостійність не є вродженою рисою, вона поступово формується у процесі життєдіяльності, причому вона залежить від умов розвитку особистості. Офіцер Державної прикордонної служби України (ДПСУ), якому притаманна самостійність, уміє чітко розв'язувати поставлені перед ним завдання, які пов'язані із виконанням оперативно-службової діяльності, бере на себе ініціативу щодо діяльності у нестандартних професійних ситуаціях з охорони та захисту державного кордону.

Нині необхідно провести переорієнтацію системи організації навчальної діяльності у Національній академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (НАДПСУ) з інформаційного типу на особистісно орієнтоване навчання, що передбачає орієнтацію на самостійність у навчальній діяльності курсантів. Такі зміни, на наш погляд, дозволять розвивати креативність та творчість. Усе це, безперечно, ставлять освітній процес перед необхідністю готувати не тільки освіченого фахівця, але і професіонала, здатного до самовдосконалення, саморегуляції та саморозвитку.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми та на які опирається автор. Питання організації самостійної роботи на теоретичному і методологічному рівнях досліджувалося фахівцями, а саме: В. Буряк аналізував механізми управління самостійною діяльністю; Т. Ваврик проаналізувала роль самостійності як креативного чинника; В. Козаков вивчав методичні аспекти організації самостійної діяльності; Л. Онучак досліджувала самостійну позааудиторну роботу; І. Драч та А. Філіпченко розглядали